

KONVENCIJA AM. DEL. FEDERACIJE OTVORJENA

Organizirano delavstvo bo
zahtevalo delo za vse, ki
so voljni delati, izjavlja
Green. V deželi je še ved-
no 10 milijonov brezposel-
nih.

SAN FRANCISCO, 1. okt. —
Organizirano delavstvo je od-
ločeno boriti se za tako razdeli-
tvo dela, da bo sleherni Ameri-
čan, ki je pri volji delati, imel
priliko, je izjavil predsednik
William Green na otvoritveni
seji Ameriške delavske federacije.
Za primero je nevedel de-
ležan 30-urnega delovnega
tedna. Zbrani delegati so iz-
javili bučno pozdravili.

Konvenција se bo brez dvoma
zavzela tudi s pozivom predse-
dnika Roosevelta za začasno in-
dustrijsko premirje, toda kaj
to pomeni, da enkrat ni mogo-
če reči. Federacijski voditelji
na danes v splošnem ugodno ko-
mentirali o Rooseveltovem pred-
logu.

"Kot izgleda, govori delav-
stvo isti jezik kot predsednik,"
je izjavil Green.
Danes je v deželi še vedno 10
milijonov brezposelnih, vklju-
čeno dva milijona onih, ki so
zaposleni pri vladnih reliefnih
delih, je izjavil Green, vsled čer-
ga je vprašanje brezposelnosti
na danes največji problem, pred
katerim se nahaja organizira-
no delavstvo.

Drugi problemi, pred katerimi
stoji konvenција federacije, so:
Vprašanje industrijskih in-
dustrijskih unijs, to se pravi, ali
je delavce organizira v uni-
jeh, v katerih bodo delavci ene
industrije vsi skupaj, ali se o-
rganizirajo po strokah, pod katerim
je vsaka stroka organizirana
separatno. Green in ostali kon-
vencijci pri federaciji so se že
nekajkrat zagovarjali strokov-
no.

Kaj naj se priporoča za "bolj-
šo razdelitev dela in profitov?"
Ali naj se konvenција izreče ta
o vprašanju zavarovanja in
delavcem jamčiti pravico do ko-
lektivnega pogajanja?
Ali naj se tesarje, zidarje in
električarje, katerih unije šteje-
jo preko 400.000 članov, zopet
v federacijski depart-
ment stavbinih strok? Ta de-
partment je dotičnim unijam
prijateljski vstop, in zaveda bo naj-
bolj prišla pred konvencijco.

Green je danes izjavil, da do-
delila precej za zmanjšanje
brezposelnosti, pa to vendar še
ni zadosti. "Bolje bi bilo, da bi
bil nikdar iznajden noben
stroj," je izjavil Green v tej
zvezi, "kot pa smo dobili tako
ekonomsko armado brezposelnih."
Val stavk, ki je zadnji čas
vzpostavil deželo, so povzročili de-
lati dati pravice do kolektivne
pogajanja, je izjavil Green.
V deželi delavcem zajemena v sek-
torju "A" NRA zakona. Tudi na
konveniji je bila ta pravica nedav-
no potrjena.

"Toda dva dni po dotični sod-
bi o odločitvi," je dejal Green, "je
ameriških tovarnarjev
vzpostavil svojim članom, da naj
ne odstopajo od enostavnosti ignorirajo."
Kot se je sresta v konveniji, se je sresta v
konveniji drugi dvorani grupa "upor-

Na parniku "Morro Castle" se je nahajala municija!

NEW YORK 30. sept. —
Na krovu potniškega parnika
"Morro Castle," ki je pred par-
tedni zgorel blizu obale v New
Jersey, pri čem je 135 ljudi
zgubilo življenje, se je nahajala
zaloga municije in orožje. Ab-
solutne dokaze je prinesel to-
zadevno tukajšnji komunistič-
ni dnevnik "The Daily Worker",
ki je v svoji včerajšnji izdaji
objavil fotografski posnetek
tovornih nakaznic (bills of lad-
ing), iz katerih je razvidno, da
je bil tovor orožja in municije,
ki je bil namenjen za Kubo,
sprejet na parnik kot "športno
no blago." Kot razvidno, so pa-
rniki Ward parobrodne družbe,
ki je bila tudi lastnica ladje
"Morro Castle," redno vozili o-
rožje in municijo na Kubo in v
južno-ameriške dežele, ter s tem
ogrožali varnost potnikov, ka-
terim o tem ni bilo ničesar zna-
nega.

Omenjeni list v tej zvezi pi-
še:
"Originalni dokazi, ki so v
naši posesti, dokazujejo, da je
promet z vojnim materijalom
dosegel tako višino, da sedaj
vključuje skoro sleherni parnik,
ki odhaja iz ameriških prista-
nišč v kolonialne posesti ame-
riškega imperijalizma in v deže-
le, ki se pripravljajo za proti-
sovjetsko intervencijo na Dalj-
nem vzhodu.

"Ti originalni dokumenti di-
rektno pokažejo izpričevanje,
katero so pred par dnevi podali
pred zvezno preiskovalno komi-

sijo uradniki Ward parobrodne
črte, češ, da se je "Morro Cas-
tle" rabilo le za transport ma-
terijala municije in da je bi-
la ista v prvi vrsti namenjena
za "šport." Kot razvidno iz ori-
ginalnih dokumentov, so bile te
"športne pošiljke" vojni mate-
rijal od Remington Arms Co. in
Federal Laboratories, Inc., ki
sta dobro znani družbi za izde-
lovanje municije in strupenih pli-
nov.

Na "Morro Castle" se je brez
vednosti potnikov nahajalo tri-
tone eksplozivnih snovi. Pošilj-
tve od Federal Laboratories, Inc
so bile: 10 zabojev strojnih
pušk in dva zaboja nabojev za
puške. Pošiljatev je bila naslov-
ljena na glavni stan kubanske
ustavne armade. Pošiljatev od
Remington Arms Co. pa so bile:
60 zabojev smodniških šrapne-
lov, dva zaboja nabitih šrapne-
lov in 20 zabojev varnostnih na-
bojev za puške. Ta pošiljatev je
bila naslovljena na: Gonzalez,
Marina Y Cia, v Havani.

S tem je dokazana resničnost
izjav, ki so jih podali člani uni-
je marinskih delavcev, da so
Ward parniki neprestano pre-
važali municijo v kompartmen-
tih, kjer je tak tovor po zakonu
specifično prepovedan.

Federal Laboratories družba,
katere municija je bila na pone-
srečenem parniku, je tudi znana
kot podjetje, ki pošilja plinske
bombe in krogle za rabo proti
stavkarjem v vsem delih Zed.
držav.

BANKOVEC ZA \$10 PO- VZROČIL PANIKO

NEW YORK, 30. sept. —
Včeraj je neka ženska v neki
trgovini plačala z "zlatim" ban-
kovec za \$10 ter povzročila s
tem pravcato paniko. V teku
petih minut so bili pred trgov-
no trije policijski avtomobili,
štirje detektivji in dva patrolma-
ni in nad 500 moških in žensk
je radovedno gledalo skozi iz-
ložbeno okno. Znotraj je pre-
strašena ženska, ki je rekla, da
se piše Mrs. Smith, hitela tele-
fonirati svojemu možu, da pride
in pojasni, da bankovec nima
nobene zveze z odkupnino v
Lindbergh slučaju. Policija je
bankovec primerjala z listo
Lindbergh bankovcev ter takoj
zgubila vse zanimanje za "od-
kritje."

"Zlati" bankovec so dandanes
zelo redki, ker je vlada vse od-
pukicala, ko so Zed. države za-
pustile zlati standard.

Poročna dovoljenja

Poročna dovoljenja so dobili:
Joseph Magličič, 988 Addison
Rd. in Mary Koren, 1113 E. 141
St.; John Matjasich, 15226
Holmes Ave. in Olga Furlan,
951 E. 239 St. Bilo srečno!

Klub "Ljubljana"

V sredo zvečer, dne 3. okto-
bra, se vrši izredna seja kluba
"Ljubljana" in sicer pri Geo.
Julijana, 832 E. 209 St. Vabi se
vse, da se gotovo udeležijo, ker
imamo rešiti zelo važne stvari.
—Tajnik.

Anton Malnar

Mr. Anton Malnar, kontrakt-
tor, nam poroča, da je bilo po-
motoma poročano, da se je pre-
selil, in opozarja, da se še ved-
no nahaja na starem naslovu
1119 Addison Rd.

"nikov," sestojeca iz "rank and
file" delavskih zastopnikov na
Pacifiku, ki je ostro ožigosala
Greenovo vodstvo federacije.

DOM McKINLEYJA SE BO PODRLO

CANTON, O., 30. sept. —
Mestna vlada je po dolgi in vro-
či kontroverzi sklenila podreti
nekdanji dom pokojnega pred-
sednika William McKinleyja, ki
je slovel širom dežele, ker je
McKinley kot kandidat za pred-
sednika obdržal vse svoje kani-
panske govore na "poroču." Hi-
ša se bo podrlo, ker nihče ne
skrbi zanjo in se smatra, da v
svojem razpadnem stanju o-
groža javno zdravje.

Zdravje seboljšuje

Zadnje nedeljo so prijatelji,
med njimi tudi Mr. John Renko,
zastopnik Enakopravnosti, o-
biskali poznane rojaka John
Galiča, ki se nahaja na Klausovi
farmi v Geneva, O. Mr. Galič
je se podvrgel operaciji nedav-
no tega in se sedaj zdravi že na
domu. Dasi se mu zdravje po-
lagoma zboljšuje, pa se ne bo
še tako kmalu toliko utrdil, da
bi šel lahko zopet na delo, če-
ravno bi to rad storil. John
povzroča vse svoje znanee in
prijatelje v Clevelandu, ki so ga
obiskali v bolnici in na domu.

Odložena stavka

Ladies Garment Workers' u-
nija, ki je imela včeraj stopiti v
stavko v oblačilnih tovarnah, je
stavko odložila, to pa vsled že-
lje predsednika Roosevelta za
industrijsko premirje. Toda
stavka bo odredjena kasneje, če
delodajalci ne bodo pristali na
zahtevo unije za 10-procentno
mezdno zvišanje in za 36-urni
delovni teden, je izjavil unijski
zastopnik Abraham Katovsky.

14 prizivov

Državni likerski board v Cle-
velandu bo v četrtek in petek
zasielal 14 apelov od strani go-
stilničarjev, ki so izgubili licen-
ce za žganje ali pivo. Zaslišanje
se bo vršilo v Clevelandu, da se
prihrane stroške za priče.

Dve evropski vladi sta se prekucnili

Španski kabinet odstopil na
prvi dan zasedanja parla-
menta. Kabinet v Romu-
niji resigniral.

MADRID, 1. okt. — Centri-
stična vlada premijera Ricardo
Samperja je danes med divjimi
prizori, ki so se odigrali na prvi
seji novega zasedanja parla-
menta, položila ostavko. Sam-
perjeva vlada je bila na krmilu
pet mesecev, tekom katerih se
je položaj v deželi stalno slab-
šal. Opozicija jo je dolžila ne-
odločnosti in nesposobnosti.

Predsednik Zamora se bo ju-
tri posvetoval z voditelji strank
v poskusu, da se formira nov
kabinet.

BUKARESTA, 1. okt. — Dan-
es je premijer Tetarescu kra-
lju izročil resignacijo kabineta,
do katere je prišlo vsled nespo-
razuma med kraljem Karlom in
med člani kabineta. Pričakuje
pa se, da bo kralj Tetarescu ta-
koj naročil sestavo novega ka-
bineta. Neposreden vzrok re-
signacije kabineta je bil, ker je
zunanj minister Titulescu oči-
tal premijeru, da je šel v ino-
zemstvo, ne da bi se prej z njim
posvetoval.

Četvorčki sredi civili- zacije so živeli sa- mo 20 minut

Umrl so sredi civilizacije,
ker mati ni imela predpo-
rodne zdravniške oskrbe.

NEW YORK, 30. sept. —
Včeraj je Mrs. Joseph Spinelli
tukaj porodila četvorčke, ki pa
so vsi že po 20 minutah umrli.
Zdravnik, ki je bil klican k po-
rodu, je imel celo hud boj, da
je mater ohranil pri življenju.
Porod je bil tri mesece prezo-
dal, ker je morala mati težko
delati in ker ni imela nobene
predporodne oskrbe. Porodne
bolečine so jo napadle, ko je baš
prala. Dasi ravno živi Spinelli
družina v enem izmed najboga-
tejših mest na svetu, pa so no-
vorojenčki morali umreti, ker
mati ni imela zdravniške oskr-
be.

Mrs. Spinelli je nedavno šla
v neko bolnišnico za predporod-
no pomoč, katera pa ji je bila
zanikana, ker ni imela s čim
plačati. Žena je 36 let stara ter
je že poprej rodila vsega sku-
paj šest otrok, od katerih pa so
samo trije živi. Njen mož zad-
nji čas dela za CWA ter zaslu-
ži \$12 na teden, prej pa je bil
žeč leto dni brezposeln.

Istočasno pa se poroča, da
Dionne petorčke, ki so bile roje-
ni pred štirimi meseci v kanad-
ski gozdni divjini, dobro uspe-
vajo, in da ni več dosti strahu,
da bi ne živele. Najmočnejša
tehta sedaj 9 funtov, druga 8
funtov, tretja 7 funtov, ostali
dve pa 6 funtov vsaka.

Odbor za McMastra

Bivši okrajni sodnik Dan B.
Cull, ki je predsednik držav-
ljanskega odbora za izvolitev
policijskega inšpektorja Wm. A.
McMastra za šerifa, je objavil
imena odbora 90 mož in žena,
ki bo vodil kampanjo. Obenem
je apeliral na javnost za pri-
spevke. Kampanjo se bo finan-
ciralo z darovi po "nikljih" in
"dajmih" in pričakuje se, da bo
odziv tako splošen, da bo to za-
dostovalo. Vsi kampanjski de-
lavci bodo delali brezplačno.

Kampanja proti cer- kvi v Rusiji

MOSKVA, 30. sept. — Včeraj
je militantno društvo brezbožni-
kov započelo novo kampanjo za
odpravo verskega vpliva v jav-
nosti. Jemeljan Jaroslavski, ki
je vodja omenjenega društva, je
apel naslovil na mladino med
10. in 14. letom starosti, ki je
organizirana v mladinski komu-
nistični organizaciji. Jaroslav-
ski je dejal:

"Nekateri naši tovariši mi-
slijo, da je boj proti veri kon-
čan, toda to ni resnica. Ako bi
bil, zakaj pa imamo še eno
tretjino nekdanje duhovščine? Zakaj
so cerkvene organizacije
še vedno tukaj. Moč duhovnov
in menihov še ni izginila. Ko-
lonije menihov še vedno živijo
blizu starih samostanov, kjer
delajo na poljih ali karkoli mo-
rejo, med tem pa nadaljujejo s
svojo propagando. Tega ne
smemo mirno gledati."

UNIJSKI PREDSEDNIK OBTOŽEN UMORA

CHICAGO, 30. sept. — Umo-
ra je bil danes obtožen Ralph
Stolzmann, predsednik unije av-
tobusnih delavcev, skupno s sed-
mimi drugimi člani, katere se
dolži odgovornosti za smrt
James Kellyja, ki je bil ubit pri
delu. Kelley je bil član kom-
panijske unije, ki obratuje po-
niške buse navzlic stavki, kate-
ro je odredila samostojna de-
lavska unija, ki spada k Ameri-
ški delavski federaciji.

Nova ruska opera

Dr. Artur Rodzinski, dirigent
clevelandskega simfoničnega or-
kestra, se je pravkar vrnil iz
obiska v Leningradu in na Polj-
skem, ter prinesel s seboj novo
rusko opero, ki bo prihodnjega
marca vpriporjena v Severence
dvorani. Opera se imenuje
"Lady Macbeth iz Meenska" ter
je delo komaj 26 let starega ru-
ska skladatelja Dimitrija Šošta-
koviča. Zgodba opere se nasla-
nja na povest nekega starega
ruskega pisatelja, ki je živo opi-
sal trpljenje in zatiranje žen-
stva v nekdanji Rusiji. V glas-
dostojne domove, kjer bodo di-
stali čist zrak in kjer ne bodo
dnevno izpostavljeni vplivom
nemoralnosti in korupcije."

Podlegel poškodbam

Za poškodbami, katere je do-
bil pred tednom dni, ko ga je
zadel avto na E. 39 St. in St.
Clair Ave., je danes zjutraj
umrl Anton Germ, star 63 let.
Pokojni je stanoval na 1362 E.
39 St. Tukaj zapuščča hčer
Frances, omoženo Vertovšnik
ter sestro Mary v Kansas City.
Kansas, in več sorodnikov. Po-
ma je bil iz fare Dobre Polje
vas Zagorčar pri Ribnici, kjer
zapuščča soprogo, tri sinove in
tri hčere. V Clevelandu je bi-
val 26 let. Pogreb se bo vršil
v petek zjutraj iz pogrebnega
zavoda Jos. Zele in Sinovi. Bodi
pokojnemu ohranjen blag spo-
min, preostali pa naše soža-
lje!

Samostojna "Zarja"

Jutri, v sredo, dne 3. okto-
bra, se vrši redna mesečna seja
zboru samostojne Zarje. Prosi
se, da so vsi navzoči, ker je re-
šiti mnogo stvari radi opere "I
Trovarov," ki se vrši dne 11.
novembra. Po seji bo zabava.
—Frank Bradach, tajnik.

Zadušnica

Jutri zjutraj ob 8:30 uri se
bo brala v cerkvi sv. Vida, za-
dušnica, osmina, za pokojnim
Louis Mahne. Prijatelji in znan-
ci so vabljeni.

Kapitalisti so za Roose- veltovo "premirje"

Zveza tovarnarjev pravi, da je za "mir" ter
pozivlja unijske glavarje, da podajo e-
nako izjavo. "Samo pretveza!"—Green.

NRA ZAKON V W. VIRGI- NIJI NEVELJAVEN

WELCH, W. Va., 1. okt. —
Tukajšnji okrožni sodnik Ho-
ward je danes razveljavil držav-
ni zakon za NRA. Izjavil je, da
država nima nobene oblasti vsi-
ljevat industrijske pravilnike.
Odločitev je bila podana v tožbi
okrajnega prosekutorja, ki je
zahteval, da sodnija potom in-
junkcije prepove neki družbi, ki
se bavi z žaganjem lesa, da o-
zastevala od delavcev več kot
40 ur dela na teden in da bi jim
plačevala manj kot 28 centov in
pol na uro. Sodnik je izjavil, da
je državni zakon, ki določa de-
lovni čas in mezde, diktatorski,
ter spreminja privatno lastnino
v javno utiliteto. To pomeni to-
liko kot zaplenitev privatne
lastnine brez zakonitega proce-
sa ter spreminja delavca in delo-
dajalca v služabnike države, kar
je toliko kot državno lastništvo.

ICKES POZIVLJA ZA OD- PRAVO SLUMOV

ATLANTA, Ga., 30. sept. —
Notranji tajnik Ickes je vče-
rjak zvečer govor, v katerem
je pozivljal one, ki se boje, da
Amerika izgublja svobodo, da
organizirajo "ligo svobode" za
odpravo slumov. Govor je imel
v zvezi s početkom velike akc-
je za gradnjo delavskih stano-
vanjskih hiš v tem mestu. Ickes
je dejal:
"Ni dovolj, da se kriči za svo-
bodo industrijskih magnatov,
bankirjev in multimilijonarjev.
Ti gospodje se itak nimajo dosti
pritoževati. Stopimo raje pod
prapor predsednika Roosevelta
in borimo se za svobodo nepri-
vilegiranih, za svobodo mož, že-
na in otrok, da bodo vsaj imeli
dobro domove, kjer bodo di-
stali čist zrak in kjer ne bodo
dnevno izpostavljeni vplivom
nemoralnosti in korupcije."

Podlegel poškodbam

Za poškodbami, katere je do-
bil pred tednom dni, ko ga je
zadel avto na E. 39 St. in St.
Clair Ave., je danes zjutraj
umrl Anton Germ, star 63 let.
Pokojni je stanoval na 1362 E.
39 St. Tukaj zapuščča hčer
Frances, omoženo Vertovšnik
ter sestro Mary v Kansas City.
Kansas, in več sorodnikov. Po-
ma je bil iz fare Dobre Polje
vas Zagorčar pri Ribnici, kjer
zapuščča soprogo, tri sinove in
tri hčere. V Clevelandu je bi-
val 26 let. Pogreb se bo vršil
v petek zjutraj iz pogrebnega
zavoda Jos. Zele in Sinovi. Bodi
pokojnemu ohranjen blag spo-
min, preostali pa naše soža-
lje!

Samostojna "Zarja"

Jutri, v sredo, dne 3. okto-
bra, se vrši redna mesečna seja
zboru samostojne Zarje. Prosi
se, da so vsi navzoči, ker je re-
šiti mnogo stvari radi opere "I
Trovarov," ki se vrši dne 11.
novembra. Po seji bo zabava.
—Frank Bradach, tajnik.

Zadušnica

Jutri zjutraj ob 8:30 uri se
bo brala v cerkvi sv. Vida, za-
dušnica, osmina, za pokojnim
Louis Mahne. Prijatelji in znan-
ci so vabljeni.

NEW YORK, 1. okt. — Ka- pitalisti se popolnoma strinjajo s pozivom predsednika Roose- velta za "industrijsko premir- je," kakor je bilo pač pričako- vati. Na poziv predsednika, ki ga je podal v nedeljo zvečer v svojem radio govoru, je danes odgovorila Narodna zveza to- varnarjev z izjavo, da se docela strinja z idejo, "da sedanji od- nošaji med delodajalci in delav- ci ostanejo nespremenjeni" — to se pravi, da delavci ki še ni- so organizirani, odnehajo s pri- zadevanjem za graditev samo- stojnih unijs in da pozabijo na pravo kolektivnega pogaja- nja! — obenem pa je pozvala Ameriško delavsko federacijo, da pride z enako izjavo na dan —to se pravi, da ne bo motila "obstoječih odnosov!"

William Green, ki se mudi na
konveniji Federacije v San
Franciscu, je izjavil, da izjava
tovarnarske zveze ni nič druge-
ga kot "prazna pretveza."

Zveza tovarnarjev pravi v
svoji izjavi dalje, da se docela
strinja s predsednikovo izjavo,
da je okrevanje dežele možno
le pod sistemom, ki jamči pošte-
ne profite in ki pospešuje za-
sebno podjetnost, in da bo ta
Rooseveltova izjava brez dvoja
pripomočka k ustvaritvi za-
upanja v bodočnost, ki je po-
trebno za bizniški napredek.

"Ameriški tovarnarji so bili
vedno in so tudi danes pri volji
sodelovati s predsednikom Roo-
seveltom pri vseh zdravih ukre-
pih, da se povrnejo pristrčni
odnošaji med delavci in delodaj-
ci in da se tako pospeši ekonom-
sko okrevanje," pravi izjava to-
varnarjev. "Mi smo že lanskega
julija svetovali gen. John-
sonu, da predsedniku svetuje iz-
javo deklaracije, kakršno je ob-
javil za časa svetovne vojne na-
rodni svet za obrambo, in kate-
ro je podpisal takratni predse-
dnik Ameriške delavske federa-
cije, Samuel Gompers.

SAN FRANCISCO, 1. okt. —
Edward Vandeleur, predsednik
delavske federacije v Californi-
ji, ki je pretekega julija vodil
štiri dni trajajoči generalni
štrajk v tem mestu, je danes iz-
javil, da Rooseveltov predlog za
premirje med industrijo in de-
lom ne izključuje možnosti, da
pride do novih stavk.

DOLLFUSS IN SEIPEL SKUPAJ POKOPANA

DUNAJ, 30. sept. — Včeraj
sta bila trupli umorjenega kan-
celarja Engelberta Dollfussa in
pokojnega kancelarja Ignatza
Seipela, ki je bil vodja avstrij-
skih klerikalcev, skupaj polože-
ni v grobnico cerkve, ki se bo
imenovala Seipel-Dollfuss spo-
minska cerkev. Cerkev je zida-
na v starem germanskem slogu
in vogalni kamen zanjo je pred
letom dni položil Dollfuss sam,
ki takrat gotovo ni mislil, da
gradi svojo lastno grobnico.

Rojstvo in smrt

Staršem Anton Tomšič, 884
E. 230 St., je bila rojena hčer-
ka, ki pa je čez pet ur že umrla.
Pogreb se je vršil danes dopol-
dne pod vodstvom pogrebnege
zavoda Jos. Zele in Sinovi.
Staršem naše sožalje!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV Ptg. & Pub. Co.
6231 St. Clair Ave. Henderson 5811

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

VATRO J. GRILL, Editor

Na raznašalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$1.60
Za 6 mesecev države in Kanado za celo leto \$4.50
za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.50
Za Evropu, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev \$4.00 za celo leto \$8.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at
the Post-Office at Cleveland, Ohio, Under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

"KRIZA?"

(G. C. v "Delavski Politiki.")

Nezavedni delavci, bodisi duševni kakor ročni, predvsem pa še duševni, ki so preveč domišljavi in menijo v svoji omejenosti, da so nekaj boljsega, pa lepo skačejo za raznimi nacionalnimi gesli teh potomcev srednjeveških roparjev.

Za dobe jamskega človeka, ki se je hranil predvsem z divjačino in se oblačil v nje kože, še niso poznali države, ker so bili jamski ljudje odvisni popolnoma — vsaka rodbina sama od sebe.

Čim bolj pa se je družabno življenje razvijalo, tako kulturno, civilizatorično in tehnično, tako se je organizacija države zmerom bolj izpopolnjevala in se še izpopolnjuje in to predvsem ter edino zaradi tega, ker je posameznik zmerom bolj navezan in odvisen od drugih ljudi oziroma od človeške družbe. Tako je vsaj teoretično dolžnost državne uprave, da skrbi za mirno sožitje vseh ljudi, ali če hočemo državljanov, in da z zakoni in svojim upravnim aparatom preprečuje vse nepravilnosti in vse nezdrave pojave. Kakor bi moral zdravnik čuvati nad pravilnim načinom življenja posameznika, da se obvaruje bolezni, tako mora uprava države, ali, če hočemo reči kar vlada, čuvati nad pravilnim življenjem človeške družbe, ki se nahaja v mejah posamezne države. Dober državnik je tisti, ki tako vodi državo, da pospešuje razvoj družabnega življenja tako, da ne prihaja v nasprotje z razvojem civilizacije, tehnike in kulture, torej, da povsod zagovarja tekočo reorganizacijo vsega človeškega življenja. Pravi državnik mora torej z vsem silami podpirati evolutijski razvoj družbe.

Če bi imeli povsod take državnike, ne bi bilo sedanje "kriza," temveč bi imeli vsi ljudje zaslužek in bi lahko uživali sode civilizacije, tehnike in kulture. Če se torej z izpopolnjenimi stroji in z izpopolnjenimi organizacijskim ustrojem čas, ki je potreben za izdelavo produktov krajša, se mora vedno sorazmerno krajšati tudi delovni čas za delavce in nameščence. Življenje je vedno bolj komplicirano radi vedno večje medsebojne odvisnosti ljudi, zato mora biti tudi vedno bolj zavarovano njihovo zdravje in obstoj. To je naloga vsake države! Ker pa je tudi medsebojna odvisnost držav iz enakih razlogov vedno večja, je tudi vedno bolj upravičena zahteva po vsesvetovni državi oziroma sedanjem Društvu narodov, ki pa ne sme biti igračka potomcev srednjeveških roparjev, temveč mora biti svetovna ustanova, ki daje smer vsesplošnemu življenju vseh držav in mirno rešuje tudi spore med posameznimi državami.

Ker pa praktično državno življenje posameznih držav danes nasprotuje z vsemi silami mirnemu evolutijskemu razvoju človeške družbe, ker se vodi po večini v zmislu potomcev srednjeveških roparjev in njih zvestih lakajev, zato je prišlo do poloma te gospodarske organizacije, ki ga po vsej krivici nazivajo "kriza." Beseda "kriza" za ta polom je le maska, pod katero se še nadalje slepi delovni razred; veliko pravilnejše označimo sedanjí gospodarski polom s pojmom rop ali zločin, ker bazirate tudi v "krizi" na izkoriščanju.

Zadružni mesec je tukaj!

Piše John Gorjanc

Svetovno zadružništvo proslavlja mesec oktober kot zadružni mesec s tem, da prireja različna predavanja, shode itd.

Ravno letos obhajamo 90-letnico prvega zadružnega pojava ali misli, ko se je 28 tksalskih delavcev l. 1844 organiziralo v prvo zadružno na svetu in so s tem odprli pot pravični zadružni misli in pokazali, da je delavstvo upravičeno razdeljevati svoj produkt brez vsakega posredovanja in prekupčevanja za pravičen dobiček.

Devetdeset let zadružnega dela je za nami, kar je precejšnja doba in v teh letih bi moralo svetovno delavstvo pokazati na tem prepotrebem polju več uspeha kot pa ga moremo zaznamovati. Vključ temu smo pa lahko ponosni, da lahko zapišemo, da šteje danes Mednarodna zadružna liga preko 75.000.000 zadružničarjev, poleg tega so še zadruge, katere poslujejo same zase in niso vključene v ligo in ne tukaj vštete. Če bi zbrali natančno število vseh svetovnega zadružništva, bi dobili gotovo okrog ali preko 100.000.000. Toraj ako bi bili vsi ti zadružničarji v Ameriki bi bila cela Amerika zadružna in bi imela lep naslov zadružne Zdržene države.

Vzemimo na primer, da bi se ta zgornja teorija sedaj spremenila v prakso in bi Združene države postale ena velika zadruška delavcev, ali bi bilo potem potrebno Relief administraciji imeti strah, da bo to zimo na javni podpori mogoče do 40.000.000 ljudi in 15.000.000 brezposelnih? Ali bi bilo potem mogoče živila uničevati samo zato, da ostanje čene visoke? Ali bi bilo državi potrebno plačevati farmarjem zato, da ne bodo pričelovali poljskih pridelkov? Vsega preveč, bombaža, pšenice, kave itd. Zakaj je vsega preveč? Zato, ker se ne more za dobiček prodati, ne pa zato, ker ljudstvo tega ne potrebuje. Ameriško ljudstvo vse to preobilico lahko porabi, ako bi se je pravično razdeljevalo brez izkoriščevalnega zasebnega dobička.

Pod zadružno upravo je vse to nemogoče. Pod praporom zadružništva delavstvo producira in si samo med seboj razdeljuje produkt svojega dela, brez, da bi kakšen verižnik spekuliral z njihovim delom in trdom.

Ker smo se ravnno oprijeli te razprave, kako posluje privatna trgovina, jo lahko postavimo pod drobnogled, da vidimo natančno, kako ta spaka izgleda od blizu. Po pravični pravičnosti in poštenosti bi morala trgovina služiti celokupni človeški družbi v svrhu potrebe, zamenjavati in razdeljevati gotove produkte, ker jih je ene vrste v gotovih krajih preveč in v drugih premalo. Pod zadružništvom ali pod bolje urejeno državno upravo, katera bi ščitila vse svoje ljudstvo in državljane, ne pa samo privatne dobičke, bi bila možnost upeljati pravo trgovino, katera bi bila koristna in potrebna celi človeški družbi. Privatna trgovina za zasebni dobiček ne more vršiti te potrebne funkcije kot potrebna ustanova, ker ta ustanova se ni porodila iz ljudstva, pač pa iz posameznikov in seveda z namenom, da koristi posameznikom. Kaj naj skrbi privatna trgovina za proračun koliko bo ljudstvo potrebovalo prihodnje leto različnega blaga? To ni njena skrb, njena je koliko bo mogoče prodati in spraviti dobiška kajti dobiček je glavna podlaga vsej privatni trgovini in brez dobička privat-

na trgovina nima interesa proslaviti, pa tudi če človeštvo od lakote in mraza pogine. Privatni dobiček je postal v človeški družbi največji zločinec, kateri povzroča brezposelnost, na milijone brezposelnih smrti, lakote, vojne, pomanjkanja in odgovoren je za vse zločine in gorja na svetu, ki se množijo z vsakim dnem, in vse na račun postavno nedotakljivega privatnega biznisa. Ako bi burbonci hoteli z najboljšo voljo odpraviti te zločine iz človeške družbe, bi jih ne mogli, razen če ne uničijo prvo sami sebe in postavijo trgovino na podlago zadružne ideje. Tega pa prav gotovo ne bodo storili, ako jih ne bo razredno organizirano delavstvo prisililo do tega.

Če bi nekdo opazoval z Marsa to človeško brozgo in bi ne bil poučen o našem poslovanju, bi si gotovo predstavljal, da je ta svet, katerega imenujemo civiliziran, ena velika norišnica. Kako bi si mogel ta človek predstavljati, da to ljudstvo trpi lakoto samo zato, da se več živil uniči, da milijoni zmrzujejo, ker je preveč premoga; na kakšen način hodijo nedolžni otroci v šolo brez potrebnega zajutrika in poleg tega uničijo na milijone lon kave in kam naj spravijo preobilni pridelek pšenice; zakaj nekateri ljudi tako nesramno priganjajo po tovarnah, da bi čimveč producirali in druge se pustijo, da leto za letom sedijo doma. Zakaj nekateri najbolj hitijo delati, kadar je malo dela in delajo bolj počasi kadar je veliko dela.

Prav gotovo bi ta človek premišljeval, ali je to kar opazuje na tem svetu, resnica ali on to le sanja. Nam se seveda ne vidi to dejstva tako čudna, ker smo jim privajeni in poznamo kapitalistični družabni red in je ta sam poskrbel, da nas je tako zgojil, da mirno gledamo njegove krute manevre, katere vrši v škodo cele človeške družbe.

Današnja človeška družba nima sistema, kateri bi ščitil njegove interese in prvi brez cilja naprej in sama ne ve kam. Nekam gremo, pa ne vemo kam! Nekaj bi radi, pa ne vemo kaj. Večkrat se sliši javkanje: Tako ne bo šlo in ne more iti več dalje, mora priti preobrat. Revolucija bo!

Predno govorimo o preobratu in revoluciji, se moramo vprašati, ali smo za to pripravljeni? Smo mi zadostno politično, gospodarsko in industrijsko organizirani, da bomo pripravljeni kadar pridejo ti viharji časi in burjozija napravi iz nas delavcev še večje sužnje kot smo sedaj? Ako hoče delavstvo imeti koristi od revolucije, mora imeti za seboj močne delavske organizacije in zadružništvo mu je v teh burnih časih najpotrebnejša ustanova. Privatna trgovina lahko zaduši vsak delavski upor, če ne s puškami in kanoni, pa z lakotjo, ker ona sedaj kontrolira vse potrebščine in živilska skladišča in to ni le šala, ker je potrebna le mala moč, da jih obvaruje in ohrani nedotakljene. Ruski delavci so po revoluciji sami pripoznali, da delavstvo mora biti ne samo politično ampak tudi gospodarsko organizirano, ako hoče izvesti svoj znižni popolnoma in se sedaj celo organizirajo v kolektivne zadruge.

Ker vidimo, da nam je zadružno gibanje potrebno in brez njega ne moremo pričakovati boljših časov in posebno jih bo ino pogrešali v bodočnosti, je moja želja in vseh slovenskih zadružničarjev v Ameriki, da se

delavstvo bolj zanima za to potrebno idejo.

V Clevelandu so tri trgovine S. Z. Z. in delavcem se ni treba posebno žrtvovati, ker je že pričetek narejen, edino kar je Vaša dolžnost, da jih obiskujete in sčasoma postanete delničarji iz procentov od vašega skupička.

Predno bo zaključen zadružni mesec, se mogoče še oglasim.

V spomin John Zupancu

Bilo je leta 1916, ko sem prišel kot mladenič iz Penne v Cleveland s prestopnim listom od S. N. P. J. za k št. 53, kjer je predsedoval naš John Zupanc. Po daljšem bivanju sem ga boljše spoznal ter doupel.

Vzemimo nekoliko zgodovine. V prvo smo kot edinica Collinwooda ustanovili dramatični zbor "Naš Dom"—Ranji John je rekel: "Bom pa podporni član ker za na oder sem 'preburk-ljast.'" Ne dolgo za tem se je ustanovila godba "Triglav", koga je tudi štela med svoje podporne člane. Zatem se je začela akcija za naš Slov. Del. Dom. Ah, kje bi mogli dobiti v celi nasebini moža, ki bi bil bolj navdušen za idejo, kot je bil on kar je tudi z dejanji dokazal. Ni ga bilo skoro večera, da se ne bi shajali razni odseki pri njemu in ukrepali eno ali drugo v korist nasebine v splošno. Bil je mož, da collinwoodska kronika takih malo belježi. Stelki si je pa nevenljivo zasluže za društvo "V Boj" št. 53 SNPJ kot večletni uradnik, ter član. Bil sem navzoč v smrtnem boju, katerega je podlegel.

Mir Ti bodi John! Imel si družino, ki so ji bili tvoji sklepi sveti, ter ni poslušal iz raznih predsodkov. Zivel si življenje moža, ki ga bo naše javno življenje teško pogrešalo. Bil si idejen in tvoje ideje so rojile sad, ki bo cvetel, ko bo tvoji pepel že veter razpihal. Imel si

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

of the "ENAKOPRAVNOST" published daily, except Sundays and Holidays at Cleveland, Ohio, for October 1, 1934, State of Ohio, County of Cuyahoga, ss:

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Vatro J. Grill, who, having been duly sworn according to law deposes and says that he is the Editor-Manager of "Enakopravnost" and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912 embodied in section 411, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher—The American - Yugoslav Printing and Publishing Company, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Editor—Vatro J. Grill, 6231 St. Clair Ave.

Business Manager—Vatro J. Grill, 6231 St. Clair Ave.

2. That the owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding one per cent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a firm, company, or other unincorporated concern, its name and address, as well as those of each individual member, must be given.)

American Yugoslav Ptg. & Pub. Co., 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Frank Ogler, 6401 Superior Avenue, Cleveland, Ohio

Vatro J. Grill, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio

William A. Sitter, 337 E. 144 St., Cleveland, Ohio

Anthony Stritof, 13333 Darkey Avenue, Cleveland, Ohio

Ladislav Brandt, 3775 E. 116th St., Cleveland, Ohio

John Brunsol, 1051 Lakeview Rd., Cleveland, Ohio

Ludwig Medveshek, 6409 St. Clair Ave.

Joseph Merhar, 6331 Superior Avenue, Cleveland, Ohio

John Renko, 1016 East 78th St., Cleveland, Ohio

John Zupanc, 1059 Addison Road, Cleveland, Ohio

Joe Henigman, 1930 Ormiston Avenue, Cleveland, Ohio

Frank Koram, 18325 Neff road, Cleveland, Ohio

Frank Cerne, 6401 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio

Joe Papish, 6421 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio

Mary Vavpotic, 270 East 135th St., Cleveland, Ohio

Joe Kompare, 16003 Saranac Road, Cleveland, Ohio

Anton Jankovich, 14017 Darwin Ave., Cleveland, Ohio

William Sitter, 7761 Broadway, Cleveland, Ohio

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of bonds, mortgages, or other securities are:

None

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain Statements embracing affiants' full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is 8755.

VATRO J. GRILL, EDITOR.

Sworn to and subscribed before me this 1st day of October, 1934.

PAUL J. SCHNEIDER, Notary Public (my commission expires July 13, 1936).

ŠKRAT

Na maskeradi je nastopila originalna ženska maska v obliki globusa (zemeljske oble). Neki možki se "globusu" približala ter prične tipati po njem.

"Vi, nesramnež," se je razjezila maska, "kaj pa hočete od mene?"

"Oprostite," odvrne možki, "na globusu bi rad našel svoj rojstni kraj..."

17 let stara Mary kleči v spovednici in pripoveduje svoje grehe. Kaplan jo zvesto posluša in tudi vprašuje, če ni morda naredila še kakšnega drugega greha. Končno pa jo tudi vpraša, kako se piše.

"Tega pa ne povem," se razjezi Mary, "ker moje ime ni greh..."

zvesto družico, ki po tebi žaluje, kot tudi tvoje hčerke in sorodniki, toda John, imel si nebroj prijateljev, kojim je tvoja smrt prinesla tugo v srce.

John, mi vsi sorodniki, prijatelji in znanci vemo, da kar se rodi, to umrje. Je pač neizprosni zakon narave. Toda kjer si Ti končal, hočemo nadaljevati mi preostali, dokler nas ne zadene ista usoda kot je zadela Tebe, nakar zapustimo to dolno razočaranja kot si jo zapustil Ti dne 30. sept. ob 8:57 zvečer.

Sedaj pa počivaj, ker si isto v polni meri zaslužil. Družini pa izrekam iskreno sožalje nad nenadomestljivo izgubo.

Frank Hayny,
tajnik št. 53 S. N. P. J.

Morski pes ni nevarna žival

Muenje izvedenca, ki lovi in prodaja te pošasti.

V času, ko se pri nas toliko govori o morskih psu in morskih psih vobče, bo gotovo zanimalo naše čitatelje naslednje sporočilo: V Parizu se trenutno muči pač edini človek na svetu, ki živi od kupčije s tigri Ocean. To je mladi Francoz Paul Budker, ki vzdržuje s podporo učenjaka dr. de Longviera v zapadnoafriški nasebini Han pri Dakaru pravcato farmo morskih psov. Zaslužek s tem pošastmi ga izvrstno preživlja.

Budker smatra polovico morskih psov krotke in precej neopasne živali. Pri Dakaru, pravi, smo dognali, da so morski psi zelo različni. Vseh skupaj jih pozna Budker kakšnih 230 vrst. V vodah okoli Dakaru imajo mrgoli teh zverih. Toda med vsemi 230 vrstami sta mogoče samo dve ali tri vrste, ki so neopasne človeškemu življenju.

Človeka napadajo le tedaj, če jih določijo razdražili ali prestraši. Še nikoli se ni primerilo v Dakaru, da bi ta pošast napadla koga ali plavca. In vendar plavajo v teh vodah morski psi že par sto metrov od obale.

Lov na morske pse je po pripovedovanju Budkerja povsem neopasno delo. Pošasti se ne morejo premikati nazaj, in to je za nje usodno. Lovci jih lovijo na ta način, da jih pritegnos vtaltniti v velik sak, ki ima na koncu drog. Kadar jih ta past izvabi, je po njih, kaj v nji se zaduše.

Budkerjeva farma polovi dnevno kakšnih štirideset morskih psov. Njih koža daje največje usnje, po njihovih jetrih vlada silno povpraševanje zlasti med izdelovalci mila. Ti di gotovi deli mesa te morske pošasti veljajo neprekosljivo delikateso.

Svet v 30 in 100 letih

Bolezni bodo premagane, stroje bo ganila srece.

Pogled v bodočnost je človeka vedno nimal, posebno pa danes, ko jih je le malo, ki bi bili s sedanostjo zadovoljni. Anglijski znanstvenik J. B. S. Haldane poskuša odločno ti zaveso bodočnosti vsaj za trideset let prej. Ni bogve kako tolažljiva slika, ki nam jo polzače.

Tehnika bo seve napredovala, zato pa tudi brezposelnost. Vendar bo človeštvo danes nekaj povsem novega: "znanstvena država" v tej rajski državi bo vsak otrok že pred sedmim letom podzdravstvenim varstvom. Materinstvo bo častljiv poklic in kakor vsak drug poklic plačan. Vzgoja mladine bo taka, da vsak dvajsetletnik zaposlen po 30 ur na teden. Preprečevanje bolezni bo na visoki ravni. Ko da bo večina ljudi dosegla starost 70 let, da bi bila kdaj v življenju resno bolna. Rurgija bo dosegla uspehe, ki bi se danes samo golega domisljaja. Tudi vse druge vede bodo napredovale. Zemlja bodo preiskali do milij globoko in prvi polet na luno se bo odvil stnil.

Ameriški učenjaki so se upali pogledati še dlje v bodočnost in napovedati, kako bo na svetu čez 100 let. Praviijo: "Leta 2034 bo na zemlji nobene nalezljive bolezni več. Svet bo veliko bogatejši, kajti energija za vse stroje bo dajalo sonce. Iz morja bodo dobivali toliko zlata, da ga bo za vse narode na svetu dovolj.

S pomočjo daljnogleda bo mogoče vsa svoje zasebne sode opazovati vse dogodke na vsem svetu. Najčudovitejše stavbe bo mogoče postaviti v teku enega tedna in najlepša palača bo stala smešno malo. Poleti čez ocean bodo vsakdanji in na letališčih bodo ljudje htevali listke za Afganistan "tja in nazaj". Ljudje bodo le še malo delali, ker bodo vsa dela opravljali stroji s sončno pogonsko silo.

Novi dokumenti o Napoleonu

"Morning Post" poroča iz Moskve, da so pri podiranju nekega zidu v Kremlju odkrili več novih, doslej neznanih Napoleonovih listin. Dokumenti so ležali shranjeni v dveh kaseti. Listine so jako zanimive in odpirajo Napoleonu v popolnoma novi luči. Vsebujejo namreč tudi načrte za premaganje Rusije, kaseti so našli tudi pisma, ki osvetlujejo celotno neznanost strani Napoleona kot človeka. Istočasno kakor Napoleonovo kaseto so našli v drugem delu kremelskega zidu ostanki knjižnice Ivana Groznega z originali Livij in Cera in Tacita.

NAJLEPŠE ŽENSKÉ NOGE

Katera ženska ima najlepše noge na svetu? Kakor zdaj pišejo iz Dunaja, so tam po do prepričanje, da je lastnica najlepših nog plesalka dunajske opere Silvija Bettini. Znanega kirurga in bivšega mornarskega štabnega zdravnika. Plesalka je morala le enkrat "posoditi" svoje noge raznim filmskim van, da so bile v filmu privlačnejše.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

Ustanovljena 1908

Inkorporirana, 1909

GLAVNI URAD: 255 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvaritich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 255 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Miko Kuehl, blaginjak, 255 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POKOTNI ODBOR:

Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mansar, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Fugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:

Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:

"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Va pisma in stvari, tičote se organizacije, se naj pošilja na naslov tajnika, denar za Zvezo pa na ime in naslov blaginjaka. Pritožbe glede poslovanja upravnega odbora se naj naslavlja na predsednika nadzornega odbora, pritožbe sporne vsebine pa na predsednika pokotnega odbora. Svari tičote se uređivata in upravlja uradnega glasila, se naj pošilja naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Zanimive vesti iz stare domovine

Konferenca za trgovino v Belgradu

V dvorani Narodne skupščine v Belgradu je bila dne 16. septembra otvorjena mednarodna konferenca parlamentarne unije za trgovino. Konferenca se je udeležilo potom svojih predstavnikov 20 držav. Je to 19. zasedanje tega združenja. Glavna naloga konferenca je bila dovesti sporazum glede gospodarske obnove Evrope, denarne stabilizacije in gospodarskega napredka.

Kaj ljudje radi vidijo

Dne 16. septembra so se v Ljubljani zaključili dve razstavi, in sicer umetniška razstava v Japopicevem paviljonu in razstava malih živalic, ki jo je priredilo društvo "Noe." Obe razstavi sta bili odprti isti čas—16 dni—in značilna je razlika v številu obiskovalcev: Japopicev paviljon je imel okrog 700 gozdnikov, "Noe" pa okrog 9000. Človek tudi v domači naravi najprej od kruha in mesa in šele potem, čisto nazadnje, pogleda malo na umetnost. Društvo "Noe" ima v načrtu ustanoviti v Ljubljani zoološki vrt.

Velika poneverba v Celju

Pri trdnji D. Rakusch v Celju so prišli na sled velikim poneverbam, ki so jih že dalje časa izveščali nekateri uslužbeni maršalki iz podjetja so odnaložili iz prostora, kjer so bili shranjeni, skoda je zelo velika. Policija je več krivcev že aretirala. Preiskava se nadaljuje in pričakujejo se nova odkritja.

Oplenjena blagajna v Novem mestu

Drzen in premišljen vlom je bil izvršen v urad odvetnika dr. Janka Globevnik na Ljubljani, ki čisti v Novem mestu. Vlom je bil izvršen dva moška, ki sta pisarniške prostore pravega poznala. Na dvorišču sta najprej zastupila psa volčjaka, nato od česar je pes kmalu pomiril. Vdrle sta nato v pisarno in odprla blagajno s "svinjsko kuro". Pobralla sta iz blagajne denarju in raznih drugih vrednostih ter drugače napravila škodo, tako da ima dr. Globevnik nad 10.000 Din izgube.

Umor Terezije Kostanjevee iz Putja poročajo, da je bila 15. septembra, okrog 2. ure zjutraj zavratno ustreljena v hrčeva. Umor se je izvršil v vili mestne hranilnice Ivana Kasparja v Budini. Usodno noč je Kostanjeveeva ličkala koruzo za posestniku Megliču v Budini.

Nasveti za hišo in dom

Slaba prebava

Mnogi ljudje tožijo, da slabo prebavljajo. Toda ta motnja, ki se zlasti pokaže v naporih pri odvajanju, nima vselej istega vzroka. V večini primerov res izvira iz lenivosti črevesja, to se pravi iz zmanjšane delovne prebavil. Poznamo pa tudi zaprtost, ki jo vzbude živčni krči v debelem črevesu in ki zahteva vse drugačne nege kakor navadna lenivost črevesja, namreč lahko, prav nič dražečo hrano in sredstva, ki črevesje pomirijo in preprečijo krče.

Kakor smo že omenili, izvira v večini primerov zaprtost le iz lenivosti črevesja, in ljudje, ki trpe na tej mučni abnormalnosti, jo morajo pregnati s precej energičnimi sredstvi. Dosti se morajo gibati, hoditi, jezdit, telovaditi, igrati tenis, plavati, kolesariti, hoditi po hribih ali na daljše izprehode itd. Hrana, ki jo naj ti ljudje uživajo, naj bo taka, da bo dražila črevesje; obilo zelenjave (solate, kumar, zelja in podobno) in sadja (en funt grozdja ali jabolka na tešče), smokve, datelji, orehi, med, mleko, jogurt, domači kruh. Ne smejo pa jesti jedi, ki zapirajo: kakao, čokolada, rdeče vino, riž, beli kruh.

Bolnik naj pogosto in obilno je. Strah pred jedjo je napačen. Hrana mora biti le taka, da bo vzpodbudila vsa prebavila k delovanju. Jemati umetna odvajalna sredstva pri kronični zaprtosti ni zmeraj dobro, ker so le potuha črevesju in zla nikoli za stalno in temeljito ne odpravijo.

Slabokrvnost

Za slabokrvnost predpisujejo zdravniki mir, dober zrak, solnčenje, dobro hrano (meso, sadje, zelenjavo), železo in aržen. V zadnjih letih tako priporočena dieta z jetri, ki jih je treba použiti vsak dan en funt v različnih oblikah, gotovo ni slaba, čeprav prvotno ni bila namenjena za navadno slabokrvnost, ampak za neko posebno vrsto—perniciozno anemijo.

Nadevana melona

Zelo zrelo melona razpolovimo in ji poberemo peške. Nato jo izdoblamo in postavimo obe polovici na hladno. Meso melone sesekljamo in zmešamo s stoločeno smetano, ki smo jo prej posladkali z vanilnim sladkorjem. S to zmesjo napolnimo potem obe polovici melone in ju še okrasimo s svežim posladkanjem in z rumom pokapanim sadjem, ki ga narežemo na razne oblike. Namesto svežega sadja vzamemo lahko tudi dušeno ali vkuhamo.

Češpljev zavitek

Napravimo vlečeno testo kakor za jabolčni zvitek. Ko smo testo razvlekli, ga pomazemo z drobtinami, ki smo jih oprazili na maslu ali masti, potresemo s češpljami, ki smo jih prej oprali, razpolovili in pobrali iz njih koščice. Na vrh potresemo še sladkorja in cimeta. Potreseno testo potem zvijemo, denemo na dobro pomazano pekačo, namažemo z raztopljenim maslom in spečemo v vroči peči, da je lepo rumeno. Pečeni zavitek zrežemo na rezine in ga potresemo z vanilnim sladkorjem.

Torta z grozdom

Pol merice (4 ounces) sirovega masla zmešamo s tremi rumenjaki in z 4 in pol unčami sladkorja, da se speni, nato dodamo 4 in pol unče (po teži) moke, sok in olupce od pol limone, noževo konico pecilnega praška in dve unče olupljenih, zmletih mandeljnov. Testo denemo v obliko za torte in ga svetlo rumeno spečemo. Potem naredimo iz treh beljakov trd sneg, kateremu prišemo 4 unče sladkorja in dve žlici različne mezge. Ko je ta sneg zadosti trd, ga namažemo na že pečeno torto in obložimo z jagodami od belega ali pa črnega grozdja vzamemo seveda tudi lahko kakršnokoli drugo jagodičasto sadje (kresno grozdiče, maline, rdeče jagode, borovnice itd.), ki ga pa moramo seveda poprej potresti s sladkorjem in pokapati z rumom.

Če se pasta za čevlje posuši

Dostikrat pozabi gospodinja zapreti škatlico s pasto za čevlje, ki se potem posuši in strdi. To pa se da še popraviti. Škatlo s kremo je treba deti na peč, ki ni prevroča. Pasta se začne počasi topiti. Potem prilijemo nekaj terpentina ali pa surovega mleka, in pasta bo spet tako dobra kakor prej.

O dihanju

Človek mora pravilno dihati skozi nos čim čistejši zrak.

V dobrem zraku je vseeno, ali dihamo skozi nos ali skozi usta. V mestu pa je dihanje skozi nos edino higienično. Navzlic temu je še mnogo ljudi, ki dihaajo v takšnih okoliščinah skozi usta, in to je le redkokdaj zgolj slaba razvada. Večinoma je tu vzrok kakšno obolenje, kakor oteklost nosne sluznice,

Led je prebit

Euclid, Ohio

Zadnje nedeljo, ko smo imeli sestanek staršev in vpisovanje otrok, smo imeli sijajno udeležbo in vpisalo se je 86 otrok. Lep uspeh, sedaj je torej delo pričetno in vse je pripravljeno, da se prične s poukom petja.

V soboto, dne 6. t. m. ob 9. uri dopoldne naj se vsi vpisani otroci prigrasijo, da jih bo učitelj, oziroma pevovodja oddelil in pripravil za pouk. Naročite svojim otrokom, da naj se vedejo dostojno in da naj ubogajo učitelja, ker on jim hoče najboljše in jih hoče naučiti lepe stvari, da bodo uživali skupno priznanje, kar bo vsem v ponos.

Torej na delo, ledina je načeta. V četrtek zvečer ima sejo pripravljalni odbor, direktorij in dotični, ki so bili odbrani na nedeljski seji. Pridite točno ob pol osmi uri zvečer v Slov. Društveni Dom, na Recher Ave.

Ta večer, to je v četrtek, lahko tudi še vpiše otroke, kdor tako želi, ali kdor ni mogel priti v nedeljo. Torej vam je še enkrat dana prilika, da vpišete svoje otroke za to veliko delo.

Tudi ne smem pozabiti in se zahvalim za proste prispevke. Več rojakov in rojakinj je bilo tako velikodušnih, da so takoj prispevali na pomoč s prispevki, ki bodo seveda zelo prav prišli za začetek. Torej prav lepa hvala, Vedite, da je tudi vsak najmanjši dar dobrodošel.

Za pripravljalni odbor

A. Noč

666

tekočina, tableti, mazilo, nosne kapljice (nose drops). Ustavi prehlad prvi dan, glavobol ali nevrologijo v 30 minutah. Najhitreje delujoče zdravilo, ki je znano.

Does YOUR Singer look anything like this?

If it does...

it's worth more now through our Special Summer Exchange Plan. This Plan will save you money on a new modern Singer Electric... But you must act quickly.

For a limited time only, we will make you a special allowance on your old machine toward the purchase of a new Singer Electric which will preserve a substantial part of your original cost.

To take advantage of this offer, just 'phone, mail, or bring in your Singer's factory number and age; or tell the Singer Representative when he calls at your home.

Erasmus Gorshe
1030 East 66th Place
Corner St. Clair
HEnd. 4245

LOST 57 POUNDS OF FAT—DIDN'T CUT DOWN ON FOOD

"I lost 57 lbs. by taking Kruschen Salts and it had no ill effect on me. I didn't cut down on a single food—I ate everything I wanted to eat."

—Mrs. A. Ropik, So. Milwaukee, Wis.
To win a slender, youthful figure take a half teaspoonful of Kruschen Salts in a glass of hot water first thing every morning. While fat is leaving you gain in strength, health and physical charm—look younger. Many physicians prescribe it and thousands of fat folks all over the world have achieved slenderness. A jar lasts 4 weeks and costs but a trifle at any drugstore. But protect your health—make sure you get Kruschen—it's the SAFE way to reduce and money back if not satisfied.

Oglašajte v —
"Enakopravnosti"

POMOTOMA POROČANO

Čenjenim rojakom naznanjam, da je bilo pomotoma poročano, da sem se preselil. Jaz se še vedno nahajam na starem naslovu, ter se ob enem priporočam za naročila vsakršnega cementnega dela.

Anton Malnar

1119 ADDISON ROAD

ENdicott 4371

OGLEJTE SI TA ZEMLJIŠČA, KI SO POSEBNOSTI

15721 McElhattan Ave. Bungalow s 7 soban, garaža: vse v dobrem stanju. Pogoj: \$500 takoj, ostalo po \$47 mesečno vključno davka.	3567 W. 65 St., južno od Denison Ave. 6 sob. za eno družino; popolnoma prenovljena; 2 garaži, nizki davki. Pogoj: Bančna financa.
\$4500	\$4200
13420 Macanley Ave. 7 sob in kopalnica, 2 garaži, lot 48x117. Pogoj: Bančna financa.	2130 W. 47 St., južno od Lorain Ave. 5 sob, velik lot, nizki davki. Pogoj: \$3000 takoj, ostalo \$23 mesečno vključno davka.
\$5500	\$2200
10634-6 Leuer Ave., severno od St. Clair Ave. Dve hiši po 7 sob vsaka za eno družino; lot 40x150. Pogoj: Bančna financa.	2211 W. 65 St., severno od Clair Ave. 2 družinska hiša; 5 sob, vsaka s kopalnico, nizki davki, vse v dobrem stanju. Pogoj: Bančna financa.
\$4500	\$3950
1387 E. 65 St., blizu Wade Park Ave. Hiša za eno družino, 5 sob, popolnoma prenovljena. Kila, fornica, garaža, nizki davki. Pogoj: Bančna financa.	3216 Seymour Ave., od W. 25 St. Dvo-družinska hiša, 5 sob, vsaka s kopalnico, spodaj "ballet" zgoraj. Nizki davki. Pogoj: Bančna financa.
\$2900	\$3000

THE CITY & SUBURBAN CO.

306-318 Anisfield Building, vogal E. 9th & Huron
MAin 1645

LIFE'S BYWAYS

Bubbles says - DEAR WALT, DROPPED IN ON THE FAMOUS SHELVEY FAMILY (CONTORTIONISTS) WHO ARE REHEARSING A FEW NEW FUNNY TWISTS TO ADD TO THE ACT THIS FALL.

Oglašajte v —

"Enakopravnosti"

WEAK AND SKINNY MEN, WOMEN AND CHILDREN

Saved by new Vitamins of Cod Liver Oil in tasteless tablets.

Pounds of firm healthy flesh instead of bare scraggy bones! New vigor, vim and energy instead of tired listlessness! Steady, quiet nerves! That is what thousands of people are getting through scientists' latest discovery—the Vitamins of Cod Liver Oil concentrated in little, sugar coated tablets without any of its horrid, fishy taste or smell. McCoy's Cod Liver Oil Tablets, they're called "Cod Liver Oil in Tablets", and they simply work wonders. A little boy of 8, seriously sick, not well and gained 10 1/2 lbs. in just one month. A girl of thirteen after the same disease, gained 8 lbs. the first week and 2 lbs. each week after. A young mother who could not eat or sleep after baby came got all her health back and gained 19 lbs. in less than a month. You simply must try McCoy's at once. Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy flesh in a month, get your money back. Demand and get McCoy's—the original and genuine Cod Liver Oil Tablets—approved by Good Housekeeping Institute. Refuse all substitutes—insist on the original McCoy's—there are none better.

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HEnderson 5811

UBOŽICA

Povest

SPISAL FRANCE BEVK

V jutro je umrl otrok. Ugasnil je kot sveča in mati se niti zavesti ni mogla docela, kaj se je zgodilo.

Potem šele je kriknila, otroka pa ni prebudila več. Sosede so ga napravile in položile na oder, ona ga je neprestano klicala. Mislili so, da je zblaznela, šele zdaj se je umirila.

Moža še ni bilo domov. Tudi prejšnjo noč ga ni bilo. Bogve, če pride nocoj. Kaj poreče?

Včasih se ga je Rezika bala ob misli, kaj bi bilo, če ji otrok naglo umrje? Zbežala bi. To je bilo prve dni materinstva, najlepše dni njenega zakona. Danes se ga ni bala. Danes se je bala nečesa drugega.

V belo srajčico oblečeni otrok, s črnimi lasmi in očmi, kot bi neprestano prosile, je bil jedro njenega življenja. Kadar koli je bila bridkost tako velika, da je pripravila njeno duško do vprašanja: "Čemu živim?" — se je ustavila pri detetu. Njegov jok je odpodil sramoto in obup, bil je njena hrbtenica in njena vsebina. Ko se je s silo hotelo naseliti sovraštvo do moža v njene prsi, je vtrpetalo dete v njenem naročju; radi njega je vse odpustila.

Nešteto krat je stisnila drobno telesce k sebi in je dejala: "Moj angelj varuh!" Zato ga je čuvala, zato se je bala zanj; zato je bil bolj njen kot ona sama in kot vse drugo na svetu.

Zdaj je padlo vse, izpodmaknilo se je vse, kot da plava v ogromnem prostoru in ne najde opore ne njena duša ne njeno srce. Kam se bosta naslonila njena skrb in njena ljubezen? Kje bo ugasnilo njeno sovraštvo, kadar bo hotelo vzplameti? Kakor da se je odtrgal temelj njenega življenja in ona visi v praznini in nima, kamor bi položila svojo nogo in vprla svojo misel.

Glava jo je bolela. V njeno o-motičnost so gorele fantastične slike in se pretakale kot blazine. Dela je roko na čelo: "Kaj bo z menoj? Kaj bo z menoj?"

Bilo jo je strah bodočnosti. Tedaj je vstopil Bruno. Bil je tih in ni vedel, da bo vstopil v mrtvaški vdih kadila in sveč. Ko je zagledal drobno telo med suhim cveticami in dva tuja

ženska obraza, se je zdrnil ves. Sprva ga je spreletelo, kot da je njegova noga zgrešila in ni vstopil prav. Ko se je zbral, je počasi prihajalo grenko vanj in se je nasipalo okrog srca. Po-bledel je, noge so se mu tresle.

Njegove oči so plašne begale po predmetih, ki so se v svetlobi voščenih sveč vse groznejše odražale. Slednjič je obvisel pogled na njegovi ženi, ki je sedela na postelji in ga je gledala, kot da bere iz njegove duše.

Poteze na njegovem obrazu so se nabrale v žalost in pomilovanje, napravil je kretnjo z roko, kot da bi hotel reči: "Tako se je zgodilo in ni drugače. Rad bi pomagal, pa ne morem." De-jal pa ni ničesar.

Žena je prav čitala njegovo kretnjo. Vstala je v srcu, planila je k njemu in se mu ovila o-koli vratu:

"Bruno! Zdaj nimam nikogar! Zdan nimam nikogar!"

Mož pa je del eno roko na njeno ramo, z drugo pa jo je bo-žal po lasih, njen glas se je raz-topil v neizmerno ginjenost in mehko-bo:

"Rezi, pomiri se! Vse bo do-bro."

Iz njegovih oči so tekale solze na njene lase.

Tedaj je videla Rezika prvič solze svojega moža. Njegovo srce se je bilo zmečalo, mehka je bila tudi njegova beseda nasproti Rezi in tolažbe polna. Očetovstvo, ki je spalo v njem, se je zopet prebudilo, vstalo je nagnjenje do žene, ki mu je bila rodila dete.

Tiste dneve ob pogrebu in po pogrebu se ni ganil od nje, njene želje je bral v očeh. Vedela je, da je to le hipno, predob-ro je poznala njegov značaj, da bi verjela v trajnost te spre-membe. Vendar ji je tudi ta hip miru in sreče dobro del. Videla je, da je v dnu slednjega človeka struna, ki lepo svira, a je težko priti do nje.

Ali ima on prav, ali je ona kriva?

Storila je vse, da bi ohranila njegovo naklonjenost, včasih celo dejanja, da se ji je zdelo, da se ponižuje pred njim.

Neke nedelje popoldne — tri tedne potem, ko so pokopali o-troka — ga je prosila, naj jo

spremi na pokopališče, ko pone-se cvetlice na otrokov grob.

Bil je namenjen drugam, to je brata Rezika že v njegovih očeh, vendar njeni prošnji ni mogel odreči. Šel je z njo.

V tramvaju in po poti sta spregovorila le malo besed. Ko sta stopila skozi visok portal med ciprese in grobove, jima je bilo, kot da so plahutnile čez nju ogromne angelske peruti. Svečanost in turoben mir sta legla na duše.

Bruno in Rezika sta se spo-gledala. Zdelo se je, da mislita oba isto, zato sta molče nadalje-vala svojo pot.

V tesnem kotu sta med križi in cipresami našla mal, sveč-grob. Ni bilo križa na njem, le ostanki bornega venca s trakovi so bledeli na rujavi prsti.

Bruno se je odkril in prekri-žal roki pred seboj. Rezika je položila cvetlice na hriboček in se spustila na kolena. Prekriža-la je roki, ustnice so se pričele premikati v molitvi, dokler je ni ustavil jok, ki je zalil s solza-mi oči in so se usta stisnila v tr-ppek izraz.

Bruno je videl ženine solze. Postalo mu je težko, ni molil, tudi solze ni potočil. Težko je čakal, da se žena dvigne, rad bi že bil izmed temnih prič žalosti.

Ko se je Rezika dvignila, še ni šla. Videlo se je, da ima nekaj na srcu. S prekrizanimi rokami in s pogledom vrtim v grob, je dejala:

"Morda je bog prav naredil in je bilo ravno take žrtve treba."

Bruno ni razumel. Gledal je ženo brezizrazno in se je pokrtil. Rezika pa je dejala znova, da prebudi moža iz brezdušja:

"Če bi bilo s tem vse poravna-no in je konec žalosti ter začne novo življenje?"

Zdaj sta se gledala. Brunov pogled se je zapičil vprašujoče v njo: "Kaj hočeš reči?"

In njene ustnice so trepetale, kakor da zahteva pol življenja in niti drobtinice ne bo dobila.

"Ali mi boš dober?"

Bruno jo je gledal nerazum-ljivo, medlo in uporno.

"Kaj mi hočeš?"

"Da si mi dober, hočem. — Glej, otroka sva izgubila, vsaj midva da bi se zopet našla. Vse ti storim, kar hočeš, grem, ka-mor hočeš, samo živiva tako, kot morava živeti. . ."

Bruno je strmel, kot da za-hteva nemogočih stvari od nje-ga. Napenjal je možgane, da bi jo mogel razumeti, niti kapljica njene duše ni mogla prodreti vanj. Le instinktivno, da jo po-tolaži, je jecljal, ko se je nagnila na njegove rame:

"Saj sem ti dober . . . Saj ti bom dober . . ."

"Pri grobu najinega otroka mi obljubi!"

In nič drugega ni mogel reči iz začudenja: "Saj bom dober."

Čudno mu je bilo pri srcu. Iz Brunove neodločne mrzline je Rezika spoznala, da ne bo

drugačen. Ni pa si mislila hujše-ga.

Videla je, da otrok ni bil je-dro življenja samo zanj, am-pak tudi za njenega moža. Radi njega je prihajal domov, radi o-troka ga je zapeklo, ko mu je očitala brezbriznost.

Zdaj otroka ni bilo več. So-čutje dni ob pogrebu in po po-grebu je počasi izhlapevalo v nič. Prejšnje življenje se je vr-nilo in se je poglabilo do skraj-nih meja. Kot berač je Rezika prejemale denar, da je obvisela na življenju, ki je imelo zanj ceno le še radi vere v Boga.

Kaj mu je ona? Manj nego o-trok. Med njo in njim ni krvne-ga sorodstva, ne nagonke lju-bezni. To je ljubezen dveh ljudi, ki sta se našla, da se uglasita v eni harmoniji, ali pa se smrtno zasovražita. Razmišljala je nje-gov mrz do nje, ko je ni zmer-jal niti tepel, a je hodil mimo njenega telesa in se še ozrl ni nanj. Ali je to mrznja?

Rezika je čutila v sebi nekaj neznanega, nič mržnji podobne-ga in vendar zastrupljajočega. Njeno dušno razmerje do njega je nihalo med ljubeznijo in so-vraštvo. Če bi bila vrgla obo-je na tehtnico svojega srca, bi bila še vedno zmagala ljubezen.

Z razklanim srcem, z mislijo na obupno in negotovo stanje je Rezika napolnjevala dneve svo-je samote. Ta samota pa je bila strašna in nedopovedljiva. Ni-kogar ni imela, da bi mu posve-čala svojo skrb. Tavalja je iz so-be v kuhinjo, iz kuhinje v sobo, gole stene so jo gledale, niti jok niti smeh ni izpolnil brezdna, ki je zijalo vse dni pred njo.

Komu naj kuha? Komu naj pere? Koga naj poljubi in prit-sne k sebi? Svojega otroka ali svojega moža? Svojo neizmerno žalost ali svoj obup?

Kam naj uteče pred to ogro-mno praznino in samoto, da ne bo videla več golih sten ne praz-nih plen, ne postelje svojega moža, ki je večno prazna in on le redko prihaja domov. . .

Kam zahaja? Dolgo si ni za-

stavila tega vprašanja. Iz praz-note se je luščilo naenkrat in že je stalo pred njo kot črn oblak in zahtevalo odgovora.

Včasih je bila ljubošumna. Posebno v dneh nosečnosti. Ko je pa rodila, je izpolnil vso nje-no skrb otrok, ljubošumje se je umaknilo, pozneje je izginilo, kakor hitro se je razdelilo nje-no srce med ljubeznijo in med sovraštvo. Njeno telo je bilo bolno in kakor omotična se je pretakala kri po žilah. Svoje va-love je pljusalo v njeno razpo-loženje, ki je bilo apatično.

Ni ji bilo mari, kod hodi mož. Oklepala se je le življenja, in se je radi čega čudila sama sebi. Vedeti pa ni hotela nič, misliti ni hotela nič — to bi jo spravilo v blaznost.

Samo enkrat se je v tistih dneh zgodilo, da se je odpravila z doma. Hotela ga je poiskati. Predstavljala si ga je v duhu v nizki gostilni, sedečega med ženskami. Ko je prišla na ulico, je videla, da nima poguma več. Sredi ulice se je obrnila in šla nazaj.

Tako se je zapečatila vase in čakala, da se zgodi, karkoli se ima zgoditi, nema, trudna, kot hudodelec, ki ve, da bo na smrt obsojen.

33

V zakotni ulici starega mesta je stala beznica "Pri morski de-klici", katere starinski napis je razsvetljevala plinova svetilka. Kadar so zapiskale sirene in

Use only one level tea-spoonful to a cup of flour for most recipes. Manufactured by Baking Powder Specialists who make nothing but Baking Powder.

KC BAKING POWDER

Same Price Today as 44 Years Ago 25 ounces 25¢

Double Tested! Double Action! MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

"I Can Work Every Day Now"

If you must be on the job EVERY DAY, take Lydia E. Pinkham's Tablets. They relieve periodic pain and discomfort. If you take them regularly . . . and if yours is not a surgical case . . . you should be able to avoid periodic upsets, because this medicine helps to correct the CAUSE of your trouble.

"I am a factory worker. I was weak and nervous and my stomach and back pained me severely, but since I took Lydia E. Pinkham's Tablets the pains don't appear anymore." — Miss Helen Kolaski, 3906 N. Christiana Ave., Chicago, Ill.

LYDIA E. PINKHAM'S TABLETS

Ask Your Druggist for the 50¢ size

LIFE'S BYWAYS

SEZNANITE JAV-NOST Z VAŠO TR-GOVINO POTOM

'Enakopravnosti'

so se zapirale delavnice vseh o-nih poklicev, ki težijo na dušo in na telo, in so se usuli črniki delavci po ulicah, je gostilna o-živela iz dremavice dolgočasne-ga dne. Krčmar "Nino" je bil mal možiček, čigar oči so bile globoko udrti in krmežljave, njegove roke so neprestano mencele v zadovoljstvu, njegove brezzobe čeljusti so se venomer smehljale. Vsakega gosta pose-bej je počakal na vratih, ga po-trepljal po rami in ga spremlil v nizko, temačno in zakajeno so-bo. Počakal je naročila in ga zakričal debelušni nekrepostni ženi, ki je stala za pulmom, po-mežikovala znance in točila vi-no.

Kam boš šel ti, človek z že-jnim grlom, ki si ves dan požiral premogovni prah in dim peči? K "Morski deklici". Tam je do-bro vino, tam so pečene ribe, solata in poljki, klobase in kar si srce poželi. Kam bi, zabave željna duša, zarita ves dan v tr-do delo, da še pomisli nimaš časa da si človek. K "Morski de-klici", kjer šumi godba in pre-sedajo deklice k mizam.

Eno uro po delopustu je sled-nji dan "Morska deklica" šumela kot panj čebel; vonj tobaka se je mešal med vonj po po-človeških teles, zaudarjalo je po močnem vinu, po cvrtju na oja in po kislobi; iz vseh teh vonjev se je razločila vonjava, kuplje-na v trgovini za mal denar, ki so jo zanesle ženske v to avro-žaje.

Med jedjo in pijačo so se mešali burni govori, podobni pre-grom, petje in igranje more; od sosedov do sosedov, od mize do mize so zbijali šale in metali o-rezke sira in skorjice kruha v godce, katerih godba je bila od krika skoro zaglušena.

(Dajte prihodnjč)

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

AKO IZVESTE NOVICO,

ki se vam zdi zanimiva, jo sporočite nam, ker bo gotovo tudi druge zanimala. Oglasite se v uradu, pišite ali pokličite telefonično

HEnderson 5811

Lahko sporočite tudi našim zastopnikom:

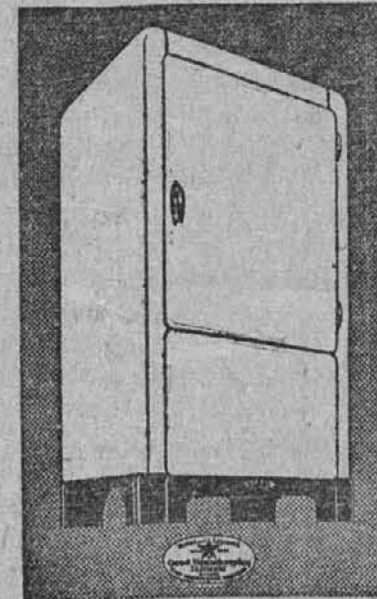
V St. Clair okrožju:

John Renko, 1016 E. 76 St.

Za Collinwood, Nottingham, Noble: John Steblaj, 16009 Waterloo Rd.

Za Newburg in West Side: John Peterka, 1121 E. 68 St.

THE ROLLATOR IS THE REASON! Norge all-time sales records were broken this year when SEVENTEEN SOLID TRAINLOADS were sold in one month

Samo Norge ledenica ima tisti močni hladilni mehanizem, kateri vas stane manj, da jo lastu-jete kot pa da ste bres-nje. Vi lahko dobite Norge Rollator ledenico za današnjo nizko ceno, in takoj boste pričeli hraniti denar. Prihran-ki in postrežba ledenice se bodo nadaljevala dan za dnem, leto in letom.

Nov Norge model je močna ledenica in pro-storna. Norge ledenice kupite, ako takoj vplačate nekaj, ostalo na primerna odpla-čila.

NORGE Rollator refrigeration SUPERIOR HOME SUPPLY 6401-05 SUPERIOR AVE.

"PRI NAS SI PRIHRANITE DENAR"